

Erasmus+ FLeD: Дизайн на обучение за гъвкаво образование
**Учебен шаблон „Подобряване на конструктивния обмен на обратна връзка
и саморегулацията в присъствената обърната класна стая“**

**Подобряване на конструктивния обмен на обратна връзка и
саморегулацията в присъствената обърната класна стая**

Дата: 26 ноември 2024 г.

Автор: Лаура Арнау

Сътрудници: Ингрид Ногера, Палома Сепулведа

[Подобряване на конструктивния обмен на обратна връзка и
саморегулацията в присъствената обърната класна стая](#) © 2024 от Лаура
Арнау, Ингрид Ногера, Палома Сепулведа е лицензирано под [CC BY 4.0](#)

Erasmus+ FLeD: Дизайн на обучение за гъвкаво образование
**Учебен шаблон „Подобряване на конструктивния обмен на обратна връзка
и саморегулацията в присъствената обърната класна стая“**

Справка за целта на проекта	Deliverable 5
Тип документ	Ресурс - превод на български език
Дата на публикуване на оригиналния документ (на английски)	ноември 2024 г
автори	Лаура Арнау
Сътрудници	Ингрид Ногера, Палома Сепулведа
Рецензенти	Ингрид Ногера, Палома Сепулведа, Лаура Арнау
Ключови думи	Ефективен обмен на обратна връзка, обърната класна стая (по време на учебната сесия), учебни цели, самооценка и рефлексия, саморегулация, активно ангажиране, план за действие.

Erasmus+ FLeD: Дизайн на обучение за гъвкаво образование

Учебен шаблон „Подобряване на конструктивния обмен на обратна връзка и саморегулацията в присъствената обръната класна стая“

Подобряване на конструктивния обмен на обратна връзка и саморегулацията в присъствената обръната класна стая

Ключови думи¹

Ефективен обмен на обратна връзка, обръната класна стая (по време на учебната сесия), учебни цели, самооценка и рефлексия, саморегулация, активно ангажиране, план за действие.

Характеристика на курса

Курс за студенти втора година с приблизително 45 обучаеми. Дисциплината е с обем от 4 ECTS кредита и 100 часа. От тях 40 часа са предвидени за взаимодействие в реално време с преподавател.

Контекст и основен проблем (или мотивация)

Прехвърлянето на подготовката по ресурси в самостоятелното време предоставя възможности за незабавна виртуална обратна връзка и подобрена обратна връзка по време на учебната сесия. Обратната връзка помага на обучаемите активно да рефлектират върху своето представяне, да идентифицират своите силни и слаби страни и да си поставят цели за подобрене – ключови компоненти на саморегулираното учене.

Традиционно преподавателите са тези, които предоставят обратна връзка на обучаемите – формално чрез планирани оценявания или неформално чрез разговори. Докато този подход е ефективен, в модела на обръната класна стая (по време на сесията) обратната връзка става двупосочна, като насърчава обучаемите активно да търсят, рефлектират и прилагат обратната връзка чрез интегриране на самооценка и обратна връзка от другите обучаеми.

Този учебен шаблон е подходящ за всеки курс, създаден по модела на обрънатата класна стая (по време на сесията), като акцентира върху двупосочния характер на обратната връзка.

Обучаемите могат да действат както като „преподаватели“, така и като „учащи“, постоянно обменяйки непосредствена обратна връзка в различни учебни ситуации по време на сесията. От гледна точка на саморегулацията,

¹ Виж Речник за учебните шаблони на FLeD за повече информация.

Erasmus+ FLeD: Дизайн на обучение за гъвкаво образование

Учебен шаблон „Подобряване на конструктивния обмен на обратна връзка и саморегулацията в присъствената обърната класна стая“

Panadero и Dochy (2014) установяват, че обучаемите подобряват своето учене не само когато получават обратна връзка, но и когато са в позиция да дават обратна връзка на своите колеги. Според авторите, обратната връзка може да бъде писмена или устна, формална или неформална, описателна или оценъчна, от другите обучаеми или чрез самооценка, вътрешна или външна. Обърнатата класна стая увеличава възможностите за социално учене и взаимодействие между обучаемите, което може да подобри тяхната саморегулация. Обучението с и от другите изисква добре структуриран педагогически дизайн, за да бъде ефективно. **Една от слабостите на много дизайни на обърнатата класна стая е, че обменът на обратна връзка не е добре планиран и насочен, за да бъде конструктивен. Чрез прилагане на целенасочени стратегии за обратна връзка обучаемите могат по-добре да регулират своето учене и да подобрят представянето си.**

В рамките на учебното време по време на сесията съществуват множество възможности за даване и получаване на конструктивна обратна връзка (по време на дискусии, преди изпълнението на задача, след групово дискусия, след попълване на тест и т.н.), които представляват възможност за подобряване на ученето преди финалната оценка. Въпреки това, обучаемите често се сблъскват с трудности и бариери както при даването, така и при получаването на обратна връзка, което ограничава способността им да се ангажират напълно в процеса на саморегулация, който обратната връзка подкрепя.

Получаването на обратна връзка понякога може да бъде трудно, особено когато става въпрос за разбиране и приемане на посланието по конструктивен начин и за адаптиране на учебните практики спрямо обратната връзка. Даване на конструктивна обратна връзка (включително самооценка или саморефлексия) също може да бъде предизвикателство. Обучаемите често се сблъскват с бариери, като липса на стратегии и методи за даване на конструктивна обратна връзка или ниска самооценка на способността им да я изпълнят точно.

Освен това понякога съществуват различни очаквания относно честотата и полезността на предоставената или получената обратна връзка. Някои обучаеми могат да възприемат, че получават недостатъчно обратна връзка за подобряване на своите учебни практики, докато за други може да бъде неясна. Това несъответствие между количеството и качеството на обратната връзка, както дадена, така и получена, може да възпрепятства ефективния

Erasmus+ FLeD: Дизайн на обучение за гъвкаво образование

Учебен шаблон „Подобряване на конструктивния обмен на обратна връзка и саморегулацията в присъствената обърната класна стая“

обмен на обратна връзка. В резултат това може да окаже отрицателно въздействие върху мотивацията на обучаемите и тяхната способност да се ангажират със саморегулацията.

Основна нужда, която трябва да бъде удовлетворена

Прилагайте стратегии, които насърчават обмена на обратна връзка в обърнатата класна стая (по време на сесията), за да се подобри саморефлексията и саморегулацията.

Общи учебни резултати, които трябва да бъдат постигнати

Получаване и предоставяне на конструктивна обратна връзка както за собствените учене, така и за това на другите обучаеми, като се идентифицират области за подобрене и се разработват стратегии за развитие с цел подсилване на саморегулацията.

Erasmus+ FLeD: Дизайн на обучение за гъвкаво образование

Учебен шаблон „Подобряване на конструктивния обмен на обратна връзка и саморегулацията в присъствената обръната класна стая“

Решение, което може да отговори на проблема и нуждата

Следват някои инструкции за ефективен обмен на обратна връзка чрез: а) създаване на споделени учебни цели и критерии за оценяване; б) активно ангажиране на обучаемите; в) практикуване както на рефлексия върху представянето на другите, така и на самооценка, и г) разработване на план за действие.

Има обучаеми, които може да не се нуждаят от допълнително обучение за това как да получават и предоставят обратна връзка, тъй като вече са имали достатъчно възможности да развият тази способност. В същото време други може да имат нужда от стратегии, за да практикуват как да получават и предоставят конструктивна обратна връзка. Следните четири действия могат да подпомогнат обмена на обратна връзка, като поставят акцент върху саморегулацията и приобщаването:

Erasmus+ FLeD: Дизайн на обучение за гъвкаво образование

Учебен шаблон „Подобряване на конструктивния обмен на обратна връзка и саморегулацията в присъствената обръната класна стая“

ДЕЙСТВИЕ 1. Създаване на споделени учебни цели и критерии за оценяване	● По време на учебната сесия	● Извън учебната сесия
	● Продължителността на първата присъствена сесия е посветена на споделяне и съгласуване с обучаемите на учебните цели и критериите за оценяване за курса/дейността. ○ Разяснете и се уверете, че обучаемите разбират учебните и дидактическите цели на курса/дейността. ○ Позволете на обучаемите да предложат допълнителни учебни цели и ги насърчете да участват активно в този процес. ○ Създайте взаимно споразумение с обучаемите относно учебните цели и критериите за оценяване. За ефективна саморегулация обучаемите трябва да имат ясно разбиране и да приемат критериите за оценяване преди началото на всяка дейност, като се осигури прозрачност и достъпност от страна на преподавателя. ○ Съвместно създайте и съгласувайте общи цели и критерии за оценяване, които да ръководят обмена на обратна връзка, като подпомогнете обучаемите да насочват своята рефлексия и самооценка и развиват уменията си за саморегулация.	● Осигурете ресурси, свързани с обратната връзка (например, дидактически материали със специфични указания под формата на видео или писмени инструкции и ръководства) и примери и стратегии за ефективен обмен на обратна връзка (например, модел "сандвич", "кажи-попитай-кажи" и др.) чрез системата за управление на обучението (LMS). Обучаемите трябва да прегледат тези ресурси преди следващата сесия, за да подобрят разбирането си за практиките за обратна връзка.

Erasmus+ FLeD: Дизайн на обучение за гъвкаво образование

Учебен шаблон „Подобряване на конструктивния обмен на обратна връзка и саморегулацията в присъствената обръната класна стая“

	За постигане на съгласие могат да се използват технологични инструменти, които изискват работа на ниските когнитивни равнища (според шаблона "Ключови решения за ефективна обръната класна стая"), като Mentimeter, Socrative, Polleverywhere или Kahoot!.	
ДЕЙСТВИЕ 2. Активно участие в даването и получаването на обратна връзка	о По време на учебната сесия - Посветете втора присъствена сесия от един час на мотивиране на обучаемите за обмен на обратна връзка, насърчете ангажираността им към учебния процес и предложете стратегии за ефективен обмен на обратна връзка в учебна среда. - Представете значението и ползите от обмена на обратна връзка, като включите обучаемите в критично обсъждане на възможните бариери при даването и получаването на обратна връзка и начини за тяхното преодоляване въз основа на ресурсите за самостоятелна подготовка. Симулирайте примери и стратегии за ефективен обмен на обратна връзка (напр. модел „сандвич“, модел „кажи-попитай-кажи“ и др.).	о Извън учебната сесия - След като обучаемите са ангажирани с процеса на обратна връзка, може да предложите обмен на обратна връзка по асинхронни начини в извънучебно време. - За насърчаване на ангажираността при предоставянето на обратна връзка извън учебната сесия, предложете стратегии за активно учене с помощта на

Erasmus+ FLeD: Дизайн на обучение за гъвкаво образование

Учебен шаблон „Подобряване на конструктивния обмен на обратна връзка и саморегулацията в присъствената обръната класна стая“

ДЕЙСТВИЕ 2. Активно участие в даването и получаването на обратна връзка	○ Създайте съвместно с обучаемите подходящ и уважителен междуличностен климат, който да улесни обмена на обратна връзка. Това включва уважение към гледните точки и нуждите на другите. При предоставяне на обратна връзка обучаемите трябва да помнят, че техните колеги може да имат специални потребности или житейски опит, който влияе върху разбирането или интерпретацията на дадена тема или дейност. Необходимо е да се вземат предвид аспекти като джендър перспективата и културното многообразие. ○ Когато обучаемите са ангажирани, ги насърчете да направят самооценка на своето представяне/компетентности и да оценят представянето на другите в мултимодални формати (напр. чрез видео, аудио или писмена обратна връзка, както и чрез други интерактивни средства). За тази цел предоставете набор от въпроси за самооценка (напр. „Какво знаех по тази тема?“, „Какво научих по тази тема?“, „Какво трябва да науча, за да постигна целите си?“) и за насочване на взаимодействието (напр. „Помогнах ли на своите колеги да изпълнят задачата?“, „Как колегите ми помогнаха да изпълня задачата?“, „Как мога да се подобра следващия път	различни технологични инструменти. Това умение може да изисква средно ниво на приемане на технологии (вижте шаблона „Ключови решения за ефективна обръната класна стая“).
--	--	--

Erasmus+ FLeD: Дизайн на обучение за гъвкаво образование

Учебен шаблон „Подобряване на конструктивния обмен на обратна връзка и саморегулацията в присъствената обръната класна стая“

	при работа в група?“). За обратна връзка от колеги препоръчваме модела RISE (Reflect, Inquire, Suggest, Elevate - рефлексирай, запитай, предложи, подобри), който насърчава конструктивната обратна връзка и подпомага саморегулираното учене. ○ Когато обучаемите са ангажирани, насърчете ги да слушат активно обратната връзка и да я приемат конструктивно. За да се осигури това, препоръчайте им да записват коментарите на колегите си и да се съгласят върху една или две препоръки, които да приложат в бъдеще. ○ Осигурете активност и ангажираност на обучаемите както при даването, така и при получаването на обратна връзка (когато другите я приветстват).	
ДЕЙСТВИЕ 3. Практикуване на рефлексия върху представянето	○ По време на учебната сесия ○ По време на учебните сесии осигурявайте чести възможности за обратна връзка (от преподавател, други обучаеми, самостоятелна оценка или компютър), за да се идентифицират силните и слабите страни и да се адаптират стратегиите за учене на обучаемите. Тези регулярни възможности за обратна връзка също правят дизайна на обучението по-гъвкав.	

Erasmus+ FLeD: Дизайн на обучение за гъвкаво образование

Учебен шаблон „Подобряване на конструктивния обмен на обратна връзка и саморегулацията в присъствената обръната класна стая“

о на другите и
саморефлекс
ия в учебната
сесия

ДЕЙСТВИЕ 3.
Практикуване
на рефлексия
върху
представянето
о на другите и
саморефлекс
ия в учебната
сесия

- о Регулярно **насърчавайте саморефлексия и самооценка** от страна на обучаемите. Например, като ги помолите да използват собствените си устройства (напр. смартфон, таблет или лаптоп), за да отговорят на въпрос от тест в рамките на сесията. В обрънатата класна стая тестовете могат да се използват: а) в началото на сесията, за да се демонстрират знанията, придобити по време на дейностите извън учебната сесия; б) в края на сесията, за да се изрази основната идея, придобита от нея, или в) по време на провеждане на сесията като средство за мотивиране на обучаемите.
- о **Насърчавайте взаимното оценяване** с помощта на предварително определена рубрика, която всички обучаеми трябва да имат, за да се осигури по-структурирана и фокусирана обратна връзка. Осигурете рубрика/чеклист с критериите за оценяване и включете обучаемите в сесията за обратна връзка. Използването на рубрика ще помогне за стандартизиране на аспектите на дискусията за обратна връзка (като същевременно помага за модулиране на количеството и качеството на предоставяната обратна връзка). Отлично място за споделяне на рубриката е платформата за управление на обучението (LMS).
- о Тези, които дават обратна връзка, описват наблюдаваните поведения и предоставят **информация и предложения за подобрене** във връзка с оценяваната дейност/компетенции. Обучаемите трябва да проверят дали съобщението с обратната връзка е било правилно разбрано и да зададат уточняващи въпроси за потвърждаване на разбирането.
- о Тези, които получават обратна връзка, се **учат да слушат внимателно посланията** и да решават как да използват (или не) получената информация.
- о **Наблюдавайте предоставяната обратна връзка**. Мониторингът на обратната връзка чрез дигитални инструменти е по-лесен от традиционните методи, защото взаимодействието се

Erasmus+ FLeD: Дизайн на обучение за гъвкаво образование

Учебен шаблон „Подобряване на конструктивния обмен на обратна връзка и саморегулацията в присъствената обръната класна стая“

регистрира и може да бъде консултирано по всяко време. Например, обучаемите (и преподавателят) могат да предоставят обратна връзка като: а) коментари в дигитален документ; б) отговори на дигитален въпросник; в) попълване на дигитална рубрика; г) аудио коментари към дигитални ресурси или д) записване на видео с обратна връзка към задача на колега. Препоръчително е всички взаимодействия да бъдат записвани в платформата за управление на обучението (LMS), за да могат да бъдат разглеждани за оценка.

ДЕЙСТВИЕ 4. Разработван е на план за действие

- о **По време на или извън учебната сесия**
- о В края на всяка сесия помолете обучаемите да напишат или да запишат на аудио **план за действие след обратната връзка**, съобразен с получените коментари. Този план трябва да очертава конкретни стъпки, които ще предприемат за насочване и подобряване на своето учене. Това може да се направи през последните минути на сесията или като задача извън учебната сесия.
- о **Помогнете на обучаемите в процеса на вземане на решения** относно това какво да направят с получената обратна връзка и насърчавайте персонализираното учене.
- о Насърчавайте саморефлексията върху техните силни и слаби страни, което може да подобри способността им да адаптират своите учебни стратегии.

Erasmus+ FLeD Learning design for flexible education

Pattern “Enhancing constructive feedback exchange and self-regulation in the face-to-face flipped classroom”

Предизвикателства		Решения
Sometimes feedback could be unlabelled as feedback , and it's the feedback receiver responsible for recognising the learning opportunity.	The feedback giver must make explicit that the feedback will take place. The feedback receiver needs to recognise any performance comments as feedback to improve learning and self-regulation skills.	
Students might react negatively to giving feedback to peers when it is misunderstood and equated to evaluation. Sometimes, students understand planned and structured feedback as an evaluation action and consider it a teacher's responsibility transferred to them.	It must be clarified that giving and receiving feedback is a learning process and that the teacher is the only person responsible and with the right to assess students.	
When promoting peer feedback, teacher monitoring is crucial.	Students might wrongly orientate peers, and the teacher must be present and aware of the students' comments so that they can correct them when necessary.	
In the absence of direct contact between the student and the teacher, such as in asynchronous ways during out-of-class time, feedback could be more focused on the cognitive aspects of learning and neglect the socio-emotional support of the assessed student.	To mitigate this issue, it's important for teachers to be mindful of the socio-emotional well-being of students when providing feedback, especially during asynchronous learning.	
Using digital devices and tools to give and receive feedback may create barriers or inequalities among students with special needs and economic matters.	The teacher must support and provide options when using digital devices and tools to ensure equal opportunities.	
Using digital tools for feedback might facilitate some processes but also hinder others.	It is necessary to ensure that students use an institutional account or an identifiable name when using digital tools to identify them and monitor their interactions.	
Examples and/or related patterns		
• Свързани учебни шаблони - o Key decisions for an effective flipped classroom.		

Erasmus+ FLeD Learning design for flexible education

Pattern “Enhancing constructive feedback exchange and self-regulation in the face-to-face flipped classroom”

- o [Team regulation and management in blended flipped classrooms.](#)
- o Köppe, C., Niels, R., Holwerda, R., Tijsma, L., van Diepen, N., van Turnhout, K., & Bakker, R. (2015). *Flipped Classroom Patterns - Designing Valuable In-Class Meetings*. In Proceedings of the 20th European Conference on Pattern Languages of Programs, EuroPLOP '15 (July 2015). <http://doi.org/10.1145/2855321.2855348>

• Свързани източници

- o Carless, D., Salter, D., Yang, M. & Lam, J. (2011). *Developing sustainable feedback practice.*, *Studies in Higher Education*, 36(4), 395-407. <http://doi.org/10.1080/03075071003642449>
- o Espasa, A., Guasch, T., Mayordomo, R. M., Martínez-Melo, M., & Carless, D. (2018). A Dialogic Feedback Index measuring key aspects of feedback processes in online learning environments. *Higher Education Research & Development*, 37(3), 499-513. <http://doi.org/10.1080/07294360.2018.1430125>
- o Panadero, E., & Lipnevich, A.A. (2022). A review of feedback models and typologies: Towards an integrative model of feedback elements. *Educational Research Review*, 35. <https://doi.org/10.1016/j.edurev.2021.100416>.

• Цитирани източници

- o Panadero, E., & Dochy, F. (2014). Student Self-Assessment: Assessment, Learning and Empowerment. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 39(7), 95–897.

The FLeD Project [2022-1-ES01-KA220-HED-000085250] has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.